

A kormányzó helyettes.

A kormányzóhelyetteről szóló törvényjavaslat benyújtásával a magyar országgyűlés közjogi területen fejt ki munkásságát s valahányszor ilyen nagyfontosságú esemény foglalkoztatja a törvényhozást, természetesen, hogy az egész nemzet fokozottabb figyelemmel kíséri a két ház munkáját. Érthető tehát az az országzserte megnyilvánuló általános érdeklődés, amit az ősi magyar alkotmány újabb fejlődését bejelentő törvényjavaslat benyújtása kelt.

A javaslatra közjogunknak az a hiányossága szolgáltatott okot, amely szerint az államfői jogkör gyakorlásának folytonosságáról, az államfő helyettesítése útján eddig nem történt gondoskodás, bár a magyar közjogban a nádori tisztséggel mindig fennállott az államfő helyettesítése. Magyarország kormányzója huszonkét év óta helyettes nélkül egymaga viseli az államfői tiszteletet, úgy hogy ugyszólván pihenés nélkül látta el feladatát. A kormányzó ur jó erőben van és Isten segítségével még nagyon sokáig viselheti az államfői tiszteletet az egész nemzet javára. Azonban őt is elvonhatja teendőitől egy betegség, vagy az ezt követő szükséges lábadozás ideje, külföldön tartózkodás, vagy más ok. Az előrelátó gondosság megköveteli, hogy ilyen esetekben az ország kormányzásának folytonossága, a kormányzó hatalom gyakorlása ne szakadjon meg. Eppen ezért fontos, hogy amikor arra szükség van, meg legyen a kormányzóhelyettes s feladatköre ne legyen előtte ismeretlen. Az államfő helyettesének tisztsége megvan a legtöbb államban. Nálunk ezt a tisztelet fogja betölteni a kormányzóhelyettes, aki az államfő akadályoztatása esetén sokkal alkalmasabb az államfői teendők ellátására, mint az 1937. évi XIX. törvényekben megalkotott hététagú testületi szervezet, amelynek tagjai bármilyen magasfokú erkölcsi és szellemi értékek, cselekvési készségüket mégis zavarja a nehézsérv, különösen olyankor, amikor multhatatlanul szükséges a gyors elhatározás és az erélyes cselekvés.

A javaslat nem jelöli meg a helyettes személyét, de rendkívül fontos, hogy a jelölt teljes mértékben bírja a kormányzó bizalmát, hogy ne merülhessen fel közöttük ellentét. Eppen ezért a jelöltnek személyét, vagy a kormányzó jelöli meg, vagy — ha jelölési jogával nem kívánna élni — az országgyűlés eszközöli a jelölést. A választást a magyar országgyűlés két háza együttes ülésen ejti meg és annak eredményéhez szükséges a kormányzó jóváhagyása.

A kormányzóhelyettes tiszteletét gyakorolja, hogy ezáltal ne essek csorbba a kormányzó jogkörök. Eppen azért nem a saját maga,

Javakban kell gondolkozni.

Egyik közgazdasági lap még jó tavalyi számában olvastam mostanában Baranyay Lipótnak, a Nemzeti Bank elnökének egyik beszédét. „Takarékosság, vagy infláció: csak a kettő között választhatunk” — mondotta Baranyay. Ma, a közhazugság korában, nincs nagyobb érdem, mint az őszinte beszéd. Takarékoság vagy infláció: a munkás, a földmivelő, a dolgozó polgár nyilván sem az egyikért, sem a másikért nem lelkesedik. Az inflációról már tudjuk, hogy az ő romlását jelenti. A fokozott és kényszerű takarékoság nyomán viszont csökken a termelés és a forgalom s alászáll az életszínvonal. De az infláció is ugyanezt vezet csak gyorsabban s a dolgozók még nagyobb áldozata árán, néhány ügyes nyereszkeskedő javára. Nem kétséges tehát, hogy a két rossz közül melyik a kisebb. S Baranyay komoly szava nemcsak megriaszt, hanem megnyugtató is: még módunkban van választani. Hogy aztán jól választunk-e, az attól függ, tudunk-e helyesen gondolkodni.

Valljuk meg: többnyire nem tudunk, legkevésbé a nemzetgazdaság kérdéseiről. A szellemi zűrzavar, korunk alapnyene és éltető eleme, ebben a témakörben dul a legveszesebben. Az átlagember a közgazdaság problémáiról is jelszavakban gondolkodik. Elszánt dilettánsok és elvonásokba, képzetek közös jegyeiből ki választottakba száradt szakemberek pedig veselkednek abban, hogy az egyszerű fogalmakat minél jobban összezonyolítsák. Nem könnyű feladatra vállalkozott tehát

Baranyay Lipót, amikor néhány világoztételrel megpróbált fényt szórni abba a misztikus ködbe, amelyet tudatlanság és felelőtlenség szőtt a pénzforgalom köré.

— Ha helyesen akarunk gondolkodni, — mondotta, — ne pénzben gondolkozunk, hanem javakban. Nem új ez a tétel, de annál időszerűbb. „Normális” időkben, — ha egyáltalán vannak ilyenek, — amikor a pénz értéke állandó, vagyis csak a konjunktúra ciklikus hullámzásának megfelelően változik, lényegileg ugyanegy eredményre jutunk, akár pénzben, akár javakban gondolkodunk. Rendkívüli időkben azonban, amikor a javakban hiány van, pénz viszont — bármily egyenlőtlenül oszlik is meg, — mindenestre bőven van s még bővebben lehet, a pénzben való gondolkodás egyenes vonalban vezet az infláció felé. Ezen a veszélyes uton rendszerint a közület jár elől, amikor a kevesebb jószág iránt fokozott keresletet támaszt. A közületi vezető, ha pénzben gondolkodik, könnyen elveszitheti helyes szemlértékét. A pénzszerzés tág lehetőségeit látva, könnyen túlbecüli magát a termelőerőknek s nemcsak az önkéntes áldozatkészségnek, hanem az áldozatra való képességnek határait is. Baranyay komoly szava, úgy vélem, inderemben az irányban is. Mert igenis, áldozatról van szó, ezzel tisztában kell lennünk. A honvédelem megnövekedett szükségleteit nem lehet az infláció csodáztívó bőség-szarujából kielégíteni, hanem magunknak kell, mindnyájunknak elvonunk magunktól, és azt megtakarítanunk

hanem az államfő nevében tölti be tiszteletét, s látja el ugyanazt a jogkört, amit az államfő, kivéve az utódajánlást.

A kormányzóhelyettes, a kormányzói tisztség megüresedése esetén csak az új kormányzó megválasztásáig gyakorolja tiszteletét.

A nyugodt országglás rendjét

és folytonosságát hivatott biztosítani a Bárdossy László miniszterelnök által benyújtott törvényjavaslat, amit az egész magyar társadalom és a magyar nemzet a legnagyobb megnyugvással fogad. Ez a törvény biztosítja annak, hogy Magyarország ezentul is a rend országa maradjon.

azokat a javakat, amelyekre az államnak szüksége van. A termelő, a kereskedő, a munkás, éppen ha javakban gondolkodik, tisztában is van ezzel. Aki az árak emelkedése idején áruját nem a magasabb utánpótlási, hanem az alacsonyabb beszerzési ár alapján adja el (s a hatósági úrszabályozás folytán csak így adhatja el), az tudja, hogy pénzben gazdagodott ugyan, javakban azonban szegényebb lett. S a munkás, a tisztviselő, amikor magasabb normánális bére ellenében kevesebb jószágot vásárolhat, szintén tisztában van azzal, hogy reálbére, azaz javakban kifejezett jövedelme csökken.

Igen, javakban kell gondolkodni, mert az áldozatokat is valóságos javakban kell meghoznunk: a közéleti szükségletek megnövekedése azt jelenti, hogy a magángazdaságnak kevesebb tőke áll rendelkezésére s az egyén kevesebbet fogyaszthat. S épp ezért van szükség takarékoságra, hogy a magángazdaságnak ez az összezsugorodása minél lassabb s az életszínvonalnak ez a csökkenése minél kevésbé fájdalmas legyen. Az áldozat, amit a társadalom takarékoság formájában önként vállal, nemcsak igazságosabb, de könnyebb is, mint amelyet az infláció kényszerítene rá.

Békés világban a takarékoság azt jelenti, hogy új tőkét képződnek. Rendkívüli időkben, mint látjuk, elsősorban azt jelenti, hogy ebben a formában vállaljuk az elkerülhetetlen áldozatot. De minél rendkívüli az idő s minél jelentősebb az áldozat, annál kevésbé mondhat le az ország arról, hogy mégis képződjenek új tőkék. A törvények ezen ellenkezését valóban nem lehet feloldani másképp, mint — még fokozottabb takarékoskodással. Baranyay számítás szerint évenként legalább 500 millió pengőnyi új tőkének kell képződnie Magyarországon, hogy az évi 3/4 százalékkal szaporodó népesség megélhetését biztosítani lehessen. Minthogy külföldi kölcsönre még sokáig nem számíthatunk, ezt a szaporulatot is magunknak kell előteremtünk. Hogyan? Megint csak takarékosággal!

Más kérdés, hogy a magángazdaság e kettős feladatnak — hogy áldozatot hozzon és ugyanakkor új tőkét is képezzen — mennyire tud megfelelni. Kielegítő mértékű tőkeképződésre nyilván csak akkor lehet számítani, ha legalább félig meddig megint béke lesz a világban.

Honvédeink karácsonya.

Messze, túl a Kárpátokon, sok száz kilométerre tőlünk, karácsony szent estéjén, sok magyar honvédeknek szívbe boldogság költözött. A boldogságot az a sok kis csomag szerezte, amely az édes Haza területéről, a magyarságtól lékben izzó salgótarjáni iparosságtól érkezett hős honvédekhez. Csillagok szemekkel, gyermekes kíváncsisággal tekintettek arra a kis csomagokra, amelyeket parancsnokaik nyújtottak át nekik. Puskaaghoz szokott kemény ujjakkal gyengéden bontogatták ki a csomagokat, könnyes szemekkel olvasták a csomagokban lévő leveleket, melyek az iparosság lelkes szeretettel tolmácsolták, majd boldogságtól eleltelt szívvel tekintettek a csomagok tartalmára és azoknak láttára meleg szeretettel gondoltak az otthon maradóikra, s arra, az iparosságra, amely mindenkor megtette kötelességét nemcsak a háborúban, hanem a békében is Hazájával szemben. Gondolatban tudták csak megszoritani azoknak a kezeit, akik örömetlenségé tették számukra a szent estét. Örömköz és köszönetük kifejezésésképen, meleg szívvel és könnyes szemmel írt levelekben és tábori lapokon adták tudtul az iparosságnak, — akik szívük egész melegevel esttek hős katonáink karácsonyának, otthoniasá váló varázsolásához, — hogy szívesen állnának ott azon a helyen, ahová őket a Haza állította és

életükkel, vérével készek lesznek mindenkor megvédeni a számukra oly kedves és szent magyar Hazát, az otthon maradóikkal, akik féltő szívvel, de büszkeséggel kísérik minden léptüket. A nehézsorban élő és sok áldozatot vállaló iparosságot, áldozatkészségéért most olyan nagy öröm érte, amely számukra mindenkor feledhetetlen lesz. Ezt a nagy örömet, a messze idegen földön őrt álló hős honvédeknek szerették iparosságnak, azzal a sok kedves levéllel és tábori lapokkal, amelyeket az iparosságnak küldöttek. Az iparosság nagy örömet csak úgy tudjuk leírni, ha két-három levél és tábori lap tartalmát szöszszert leközöljük amelyek mindennél ékebben beszélnek. A további sorok helyett beszéljenek hát a levelek.

„A Salgótarjáni és Salgótarjáni Járás Iparosférfiainak Tiszteletes Elnökségének Salgótarján.

Hálás szívvel köszönjük azt a felmérhetetlen jószágot és szeretetet, amely Salgótarján város iparos társadalmát arra ösztönözte, hogy nekünk, messze idegenben élő, idegen ajku, ellenséges érzelmű népek közt békeidőben, magyar honvédeknek szép és értékes szeretetsomagokat küldjenek és ezzel elviselhetőbbé tették az elszigetelést, megdöbbentették s magány nehéz perceit s kellemes kar-

csonytetet szereztek nekünk. Mi mindent megfogunk tenni, hogy méltók legyünk arra bizalomra, amit otthon maradt kedves magyar testvéreink helyeztek belénk és az évezredek kemény küzdelmek, győzelmes harcok nyomán immár fényessé vált magyar nevet, ha kell életünk árán is fenevesebbé tegyük és az egész világ tiszteletét és becsülését kivívjuk. Boldog büszkeséggel gondolunk arra, hogy kemény küzdelmeinkben, szenvedéseinkben, fáradsalmainkban, otthon maradt magyar testvéreink szerető keze támogat bennünket és tudjuk, hogy ez a nemzet, amelynek fjal, otthon és a harctereken egyaránt, semmilyen áldozattól nem riadunk vissza, minden erejüket, tudásukat s ha kell véréket is a forrón szeretett drága magyar Haza szolgálatának szentelik, ez a nemzet előbb-utóbb a balsorslepte sötét évek után, régi nagyságában és dicsőségében számos vig esztendő fog boldogban tölteni. A Magyarok Istenének áldását kérjük Salgótarján város iparos társadalmának minden egyes áldozatkész, nemesszívű tagjára, akik a forrón vészolt, édes otthonat varázsolták elénk s a Szentestén kedves ajándékaikkal és ezzel a testükkel örökre a szívünkbe szereztek magukat. A jó Isten áldása legyen minden munkájukon!

László János alezredes, az 53/II. sz. parancsnok.

„Kedves Elnök Ur!

A Salgótarjáni és Salgótarjáni Járás

Baranyai elnök nem bocsátkozik mindenáron-optimista jóslásokba, de a múlt példáival meggyőzően bizonyítja, hogy a gazdasági élet, valahányszor engedték, hogy magához térjen, mindig gyors ütemben pótolta a rendkívüli idők veszteségeit. Rámutat arra, hogy a múlt század derekától az első világháborúig eltelt hat évtized alatt a világ népessége évenként körülbelül egy százalékkal, a világtermelés viszont több mint három százalékkal emelkedett. (Mellesleg: ezt az időszakot szokták ujjabban az „átkos liberalizmus” korának nevezni.) Legyen tárgyilagosság, pro és contra egyaránt. Ez a liberalizmus, akár valódi, akár — mint veljünk — áll-liberalizmus volt csupán, eddig mindenestre a legtermelékenyebb gazdasági be-rendezkedésnek bizonyult. Ha tehát csak ebből a szempontból, pusztán, mint gazdasági rendszert nézzük, akkor ellenfeleink nyilván nincs igazuk. Viszont a gazdasági liberalizmus fenntartás nélküli híveinek nem lenne szabad elfelejteniük, hogy a termelés emelkedése még nem jelenti feltétlenül az általános jólét emelkedését is. A hatvan egynéhány éven át tartó gazdagodásnak egy része kétségtelenül a nagy néptömegek, elsősorban az ipari munkásság javára esett, az általános életszínvonalat emelte. De mindenestre csak egy része. Másik, alighanem nagyobb része csupán, a kevésszámú kiváltságosok életszínvonalát és gazdasági hatalmát növelte; valószínűleg legnagyobb részét pedig az álliberális imperializmusok hadi-készülődései emésztették fel. Tehát amikor a termelés szinte folyamatosan emelkedett, ugyanakkor tovább mélyült a szakadék dolgozók és kiváltságosok között s ugyanez a gazdagodás vette el az első imperialista világháború csiráit is.

Igen figyelemreméltó a Nemzeti Bank elnökének az az adata, hogy az első világháború után, a huszas évek második felében a világtermelés nagyjából mértékben, évi 4-5 százalékkal emelkedett, sőt Európa termelése még ennél is nagyobb arányban. Ez volt az a korszak, amikor a szétszakadt népek megint egymásra találtak, a háborús kényszergazdálkodást mindenütt lebontották s világszerte újra, egy quasi szabadkereskedelmi rendszer érvényesült. Ma már tudjuk, mikor és miért tört meg ez a föllendülés. A huszas évek végén s a harmincasok elején kibontakozó világgazdasági válságot az önellátásos, autarkikus irány felülkerekedésének köszönhetően, nem kis részben — sőt talán elsősorban — az amerikai védővamos politikának. S ez a válság volt gazdasági bevezetője a második világháborúnak. De ha ezt is átvesszük — mi magyarok takarékosággal és infláció nélkül — akkor Baranyai szerint is biztatón abban, hogy a békegazdálkodás regeneráló ereje megint érvényre jut. (—ány.)

A belső front a külső frontért!

Városunk közönségét nemes szívéről, hazaszeretetről és minden szépért és nemesért lelkesedni tudásáról ismertük eddig is, mégis ámulatba ejtő meglepetéssel láttuk azt a páratlan megmozdulást, melyet a helybeli MANSZ asszonyok és leányok agilis, fáradságot nem ismerő munkája produkált. A helybeli Magyar Vöröskereszt Egyesület és Zöldkereszt Egységvédő Egyesület a harcra való honvédeinkért és a jövő katonáinkért, az egészséges új nemzedék érdekében közös mozgalmat indítottak, hogy a sebesült katonáink számára felállítandó szükség-kórház felszerelésére, a Zöldkereszt pedig a jövő katonáink, a csecsemőknek egészséges, erős felnevelésére a szükséges kiegészítésére az anyagi eszközöket társadalmi úton előteremtse. A mai gondterhes időkben, amikor a megélhetési viszonyok is súlyos anyagi áldozatokat követelnek, ez a mozgalom — bármily hazafias és nemes érzelemből fakadó is — emberfeletti akaraterőt kívánt még ebben a városban is, ahol a társadalom mindenkor jobban áldozatra kész, mint bárhol másutt. Ezt az emberfeletti akaraterőt csakis jószágos női szívek tudják vállalni, akik, törekeny gyenge fizikumukat meghazudtoló erővel tudják magukat bevetni egy oly cél érdekében, mely az ő finom rezgésű lelkük búrjait megmozgatja. Nemes szívek elindultak a város szívében, hosszabban felkeresték a nemes szíveket s a nemes gondolat jegyében a legnemesebb áldozatra nyitották ki a pénztárcáikat. Sok-sok megmozdulást ért már meg ez a társadalom, de ilyen mamut-sikerre még nem emlékszünk. Múlt számunkban már leközöltük annak a hatalmas tábornak névsorát az előzetes adakozásról, de mint értesültünk, ez a nagyon jelentékeny összeg a valódi bevételnek, mintegy csak a felét teszi ki.

A hatalmas anyagi sikerrel párhuzamos egyenesben haladt az erkölcsi siker is, mely a „Mindennél egy keveset” jelszóval megrendezett „Tarka est” alkalommal megnyilvánult. Ennek az estnek páratlan erkölcsi sikerét nagyban növelte az a kiváló, szakavatott rendezés, mely a helybeli műkedvelőgárdák tagjaiból toborozta össze a műsorhoz alkalmas szereplőket s nem volt szüksége a rendezőségnek idegen „sztrókora”, akiknek fellepte — bármily tekintettel legyenek is a jótékony célra — mégis nagyobb anyagi áldozatokat kívánt volna s az áldozatos összeg tiszta nyereségét tapasztalta volna.

Ez a tarka-est egyben tanulságul szolgálhat — nekünk pedig igazolásul — hogy városunk társadalmának napi létketésében annyi és annyi művészi vénával

megáldott lélek rejtezik, amennyit ugyan-csak kevés vidéki város mondhat magának, csak kellő hozzáértéssel kell értük nyulni s a szent célok érdekében művészi vénájukat cselekvőteljesítményre bírni.

A február 7-én este, az Ipartestület színházában megrendezett „Tarka est”-re a társadalom színejeva olyan nagy tömegben jött össze, hogy a nagyterem már alig tudta befogadni. A műsor a „Szürke Fiúk” szalonzenekekar által intonált Himnusszal kezdődött. Talán soha nem éreztük át annyira nemzeti imánk magyar sorsot oly mélyen jellemző szövegét, mint ezen az estén, amikor a világ és a kereszténység legnagyobb ellenségének leg-áztább véres tusájában résztvevő honvédiainkért áldozatot hozni jöttünk s imádkoztuk a: „Nyujts feléje védő kart...”, vagy amikor a magyarság jövőjére, a legfiatalabb nemzedékre gondoltunk s magunkban rebegtük csendes melodramaszerűen. „Hozz reá vig esztendő...”. S még mélyebben és sorsdöntőbben látuk magyarságunk sorsát dr. Olay Andor tisztiorvos mélyen szántó ünnepi beszédében, aki a közönség s a vármegye képviselőtársaság megjelent dr. Parragh Hugó vm. tiszti főorvos üdvözlése után megvilágította előttünk komoly feladatainkat a népi — és nemibetegségek leküzdése és egészséges új nemzedék felnevelésének megvédelméi érdekében. A két komoly műsorunkot követték a „Tarka est” szórakoztató, vidám számai, melyeket a helybeli leventeegyletekből alakított diszszakaszok a budapesti „kivánság hangversenyek” színpadához hasonló, művészi diszlevezésű színpadra felvonulása nyitott meg a „Lengeti már...” induló muzsikája és éneklése közben. A műsor-számokat Kraft Jenő MEP szerv. titkár kedves humorral konferálta be s a tizen-négyszám egytől-egyig gyönyörűséget, vídamságot ültetett be a lelkekbe. Nehéz és hosszadalmas lenne felsorolni és méltatni külön-külön a számokat és a szereplőket, röviden vagyunk kénytelenek megemlékezni, hogy volt közöttük több énekszóló, mind kitűnő hangnnyal és bájos előadással (Bulyovszky Dezsőné Horváth Mandi, Kovács Lászlóné, Réder Zsuzsi, Kraft Jenő), harmonika szóló (Bálint Pál), egy felvonásos vígjáték (Somos Ló Istvánné, Papp Ervin, Patay Gyula), melodráma (Patay István, Lovász György), egy kis cirkusz jelenet (Molnár Pötyi), tangó énekekkel és táncpal (Szvoboda Gyula ének, Partényi Éva és Maróti Gyula tánc), operett jelenet: Agó gárdahadnagym (Kovács Lászlóné, Bulyovszky Dezsőné, Csipkai Ji és Magda, Simon Edit, Nagy Márta, Partényi Éva, Schléinger Pici, Meliherszik Gizsi), Magyar-

tánc (Barabás Livia), a „Szürke Fiúk” szép zeneiséma és a nagy Finálé az Orszagos szereplőkkel és közreműködőkkel. Valamennyi szám hálás tapsot aratott.

A rendezés nehéz munkájában Bulyovszky Dezső és Koltay Imre osztottak fáradságot nem ismerő, áldozatos munkával s e két névnek felemlése egymagában elegendő a műsor szereplőinek és magas színvonalának elkövetéséhez és a velejáró páratlanul szép erkölcsi sikerhez.

A „Tarka est” műsorának már előzetesen oly nagy híre volt, hogy a rendezőség a szombat este kiszorultak számára, vasárnap délután öt órakor a műsort megismételte, ugyancsak a természet szufolóság megtöltő közönség előtt.

Közkívánatra holnap, d. u. 3 és 5 órakor még egyszer előadják a műsort, 5 órakor a diákok és leventék, 5 órakor a nagyközönség számára.

A egész nagy megmozdulás mind anyagi, mind erkölcsi sikerét legelőszörban a MANSZ hölgyek áldozatos munkája könyvelheti el magának s velük osztotik nem kis mértékben dr. Olay Andor dr. Felszeghy Miklós és dr. Brunovszky Lóránd sokatjelentő ügybuzgalma. —y—

Hírek és különféle

Az alvás, mint tudomány.

Talán sohasem beszéltek, írtak az az emberek annyit az alvásról, álomról, az alvás vagy mondjuk inkább: elalvás problémáiról, mint a legutóbbi időkben. Ha az ember az egészségről beszél, akkor többnyire már baj van, — amíg nincs baj, nem beszélünk az egészségről. Valami baj lehet az emberiség álmával is, hogy inkább annyit hallunk, beszélünk és olvasunk róla.

A napokban például két dolgot is olvastam az alvással kapcsolatban. Alitóltag megjelent egy belga professzor munkája amely éppen ezt a címet viseli: „Az alvás tankönyve”. Valószínűleg nálunk még nem látható a kirakatokban sem eredetiben, sem fordításban, de máltatását olvasva — azt mondják róla, olyan érdekes, hogy nem lehet letenni. Aki este belekezd, reggelig olvassa, ahelyett, hogy aludnék.

Hát éppen ez a baj. A rosszaimu ember ne olvasson este érdekes könyvet, csak olyat, amely mellett szépen, csendesen elalszik. A belga tanár alvási tankönyvet tehát lehet igen jó olvasmány, de bizonyos, hogy rossz tankönyv. Ebből a szempontból sokkal hasznosabb lett volna olyan könyvet adni, az álmatlanok kezébe, amely ne érdekesen elméleti, hanem unalmasan gyakorlati, a szerzőben nem az írónak, hanem az orvosnak kellett volna felülkerekednie. Sajnos azonban, — csak ebből a szempontból sajnos — az orvosok egy ideje kitűnően irnak, amiből egy kis túlzással azt a következtetést lehetne levonni, hogy az alvás problémáiról nem az orvosnak kellene könyvet írnia, hanem a páciensnek. Mondjuk, egy rosszaimu írónak, aki erről a kérdéstről talán olyan unalmasat ír, hogy... Nobel díjat érdemelne érte. Nem az irodalmi Nobel díjat, hanem esetleg az orvosait, azokat a mérhetetlen szolgálatokért, amelyeket az álmatlanokban szenvedő emberiségnek könyvével tett.

Az előbb azt mondtam: a rosszaimu ember ne olvasson este érdekes könyvet. Ez sajnos, szintén csak erősen viszonylagos értékű megállapítás, mert mindenkinek más és más jelenti az érdekes könyvet, ezt a jó tanácsot tehát talán oda kellene módosítani, hogy senki ne olvasson olyan könyvet este, amelyet olvasni szeretne. Fossa meg magát szándékosan az olvasás élvezetétől, hogy ennek a kis áldozatnak után, álomhoz jusson. Akit a detektív regény érdekel, az olvasson akadémiai értekezést az édesvízi hullók gerincrendszerének egynemű elváltozásairól, akit ez az utóbbi érdekelne, próbáljon elmerülni a „A véres iggomb” rejtelmeiben. És így tovább.

Csak egytől óvakodjék mindenki. Ne olvasson alvási „szakirodalmat”, mert ugylátzik, ettől lehet a legkevésbé elaludni, tekintve, hogy ami az álmatlan embert a legjobban érdekli, az magis csak az alvás...

A másik dolog, amit olvastam az alvással kapcsolatban, az, hogy a térségi egyetem tanácsot állított fel a helyes ál-

rásit Ipartestület által az orosz földön állomásozó csapatokhoz küldött szeretetszolgálatokból a szadom, amelynek sok salgótarjáni katonája van, kapott 23 csomagot. Hálás szívvel köszönöm meg Önnek és az egész Ipartestületnek, valamint minden becsületes magyarnak, akik nemes adományokkal hozzájárultak ahhoz, hogy az idegen földön mindenkitől, távol, csapatok karácsonyát szebbé, melegebbé és magyarábbá tették. Kötelességemnek tartom bejelenteni és utólagos jóváhagyásukat kérni ahhoz az eljárásomhoz, hogy a csomagokat mind kibontottam és azok tartalmát nem csupán a Salgótarjánból hozzám vezényelt katonák között osztottam ki, hanem mint igaz bajtársok illik, részesítettem abban a számadom minden katonáját. Tudom, hogy Önöknek kedvesebbek saját fiaik, nekem mind egyforma, mindannyian egyformán, becsületes magyar lélekkel, kitartással és odaadással teljesítik kötelességüket. A karácsonyunk nagyon szép volt, igazi, bensőséges meleg hangulat. Minden embernek szemem ott ragyogott az otthonmaradtak iránt érzett hálá. Tudjuk, hogy az otthonmaradtak féltő aggodalma kísért bennünket minden lépésünkönél, éreztük, hogy törődnek velünk. Ez a féltő gondoskodás új erőt, több kitartást ad nekünk, de figyelmzett a kötelességünkre is. Mi ezt az otthonról jövő megbecsülést csak úgy tartjuk meg, ha híven teljesítjük kö-

telességünket azon a helyen, ahová Hazánk érdeke állított bennünket. És mi ígérjük, hogy bárhová szólít a kötelesség, mindenkor a magyar katonasereghez híven, az Isten és Haza vezelmében kitartunk. Ugy akarunk hazamenni, hogy Hazánk egéről örökre eltűnjön a kommunizmus fellege, mert mi látjuk itt a kommunizmus maradványait, melytől Isten óvja szent Hazánkat. Újlag kérem Elnök Urat, tolmácsolja mindazoknak hálás köszönetem, akik karácsonyunkat szebbé tették nemes adományokkal. A mielőbbi viszontlátásig hazafias üdvözléssel, szeretettel köszöntöm századom nevében a salgótarjáni iparoságot.

Dr. Pekár Gyula főhadnagy.

E két levél ékes bizonyítéka annak, hogy honvédségünk tisztikara mily véleményvel van az iparoságról.

Olvassunk el azonban még két tábori levelezőlapot is.

Viktória! „Kedves Bajtársak! Viktória!

Mélyen meghatótt mindnyájunkat az a kedves szeretettel összeállított karácsonyi ajándék csomag és a szívből jövő meleg sorok, melyet a szent estben felolvastunk. Ezek a sorok mindannyiunknak a szemébe könnyet hozott, mert haza gondoltunk. Az otthon melegét már régen nélkülöző bajtársak és a magam nevében mondok hálás köszönetet azért a sok jótért, amit velünk cselekedtetek! Haza-

fias tiszteletét küldi

Róvi Gyula tizedes

„Igen tisztelt Vezetőség!

Megindultam, remegő kézzel, könyves szemmel és szívemben örök háláérzessel fogok e kis lap írásához, hogy köszönetet mondjak Nektek nemeseleklőségtekért. Ti, akik önzetlen munkátok által, verejtékezzve megszerzett illéretekből nekünk oly boldogságot, boldog Karácsonyt szereztek, itt vagytok velünk most és ezentul mindig. Ezen nemes tett megköszönéséhez úgy érzem nem találom megfelelő szavakat, ezért kérek Benneteket, éreztetek köszönetképpen a messziről, de boldog szívükből Felétek nyújtott jobbnakat. Szent Hazánk jobb jövőjéért csak egyet ismerünk és azt úgy harsogjuk, úgy, hogy a Kárpátok medencéjében Ti is meghalljátok és ez az egy: Előre!!! Hazafias üdvözléssel

Till György szakaszvezető

Ugy hisszük felesleges már több levelet, lapot ismertetnünk, bár mindegyik megérdemelné, hogy itt e helyen is leközöljük, már a fentiekből is láthatjuk, mily szeretettel viseltetnek a messze földön élő és harcoló hős katonáink a salgótarjáni iparoság iránt. S mi salgótarjániak legyünk büszkéek a mi derék és becsületes, nemzetét és hadseregét szerető iparoságunkra, akik bebizonyították, hogy nehéz sorsuk dacára is most is, mint a multban is megtették kötelességüket Hazájukkal és hős katonáinkkal szemben. Városunk iparosai Büszkéek vagyunk reátok!

—y—

ÉRTESÍTÉS!

Van szerenósem a mélyen tisztelt megrendelőmet és vendéközönségemet tisztelettel értesíten, hogy szünetelő

KÖNYVKÖTÉSZETEMET

a mai kornak megfelelő átalakítással újból megnyitottam, hol az összes szakmabeli munkákat, azonkívül városi, közigazgatási, iskolai, stb. munkákat gyorsan és jutányos árban vállalom.

A mélyen tisztelt megrendelőimnek szíves támogatását kérve, maradtam tisztelettel: **VÉGH KÁLMÁN** könyvnyomda, könyvkötészete.

vás tudományára", mely erre a jó tulajdonságra képeit az embereket.

Valljuk meg, ránkér alaposan és ha módomban állna, szinte repülnek Texasba, hogy az elsők egyike lehessenek, akik ennek az új tudománynak áldásában részesülnek. De azért, minden lelkesedésem ellenére sem hallgathatom el egyéni kételyemet „a helyes alvás tudományának” gyakorlati hasznát illetően.

Hogy az elmélet milyen távol esik a gyakorlattól, azt mindnyájan tudjuk. De csak a rosszálmu emberek tudják, hogy akadna olyan ember, aki a legkételetesebb alvási elmélettel is elaludt volna valaha, — ellenkezőleg: minél hiányosabb az elmélet, annál hiánytalanabb az álom. Ha eloltom a villanyt és az édes Morpheus a világért sem óhajt rászállani pilláimra, akkor hiába hívom segítségül az elméleteket, hiszen ilyenkor már csak azért sem alszom el, mert titokban kárörvendve figyelem, mennyire nem használ a legkipróbáltabb módszer sem. Az álmatlan ember — furcsa, de így van — igen sokszor a saját kárára is kárörvendő, hogy másnap karikás szemekkel és láradtan, de diadalmas gyönyörrel vág hassza szemébe tanácsadóijának: „nem használ semmi!” A vizes borogatás épp oly kevésbé, mint a hárommilliórdig való számolás!

Azt is szokták mondani, hogy akinek nyugodt a lelkiismerete és lefekvéskor ki tudja kapcsolni gondolkodásának áramköréből a mindennapi gondokat, problémákat, az jól alszik. Ez sem igaz, legalább is nem egészen. Egészen bizonyos, hogy a tiszta lelkiismeretű ember és az, aki nem marcangolja magát napi gondjaival, jól alszik, de épp ilyen bizonyos, hogy attól még egyetlen rosszálmu ember sem aludt el, hogy tiszta volt a lelkiismerete és félrelökte napi gondjait.

Az alvás a legegyszerűbb tudomány a világon, annak, aki jó alvó, de a legnehezebb annak, aki rossz alvó. A texasi egyetemen tehát nem annyira „a helyes alvás tudományának” kellett volna tanácsokat állítani, hanem annak, ami ezt a tudományt... főlölegessé teszi Az okos élet tudományának! —y —n.

Esküvő. Lapsánszky Margit és dr. Felzegegy Miklós városi orvos február hó 16-án, hétfőn d. u. 6 órakor tartják esküvőjüket a ferences plébánia templomban.

Áthelyezés. A m. kir. postavezérgazgatóság dr. Mózer Miklós postafelügyelő-postafőnökököt saját kérelmére Budapestre helyezte át. 1939. november óta a legnehezebb időkben megértő s igen előzékeny vezetője volt a helybeli, nagyforgalmu posta- és távradhivatnak, s hivatali nagy elfoglaltsága mellett tevékeny részt vett minden hazafias, egyházi, kulturális és társadalmi megmozdulásban. Új átlomáshelyén kívánunk neki töretlen munkakedvet és sok szerencsét! —
Ütőóául Hargita Károly m. kir. postafelügyelő, budafoki postafőnökököt helyezték ugyancsak saját kérelmére Salgótarjánba. A új postafőnökököt nem kell bemutatnunk városunk közönségének, hiszen ltt már 17 éven át működött, őt tehát mint régi Tarjánit melegen üdvözlöljük s örülünk, hogy hazajött.

Bucsuzás. Mindazon kedves barátainktól és ismerőseinktől, kiktől Budapestre való költözésünk folytán személyesen már nem volt alkalmunk elköszönni, ezúton bucsuzunk és kérjük őket, tartsanak meg bennünket jó emlékeztükben. **Dr. Mózer Miklós és neje.**

A CSENDŐR

Mint a szálegyenes jegenyesor, úgy hozzátartozik a magyar táshoz a kakastollas csendőr, amint másodmagával, ha nem látják is, szabályos, kemény lépésekkel járja az országutakat, mezei dűlőket, falvakat, tanyákat. Ahol megjelenik ott a biztonság és megnyugvás érzése tölti el azokat, akiknek rendben van a lelkiismeretük, de annál nyugtalanabbak, akiknek lelkét valami bün terhe nyomja, — a magyar csendőr az élő lelkiismeret, amely —fürkész, kutató, nyomoz és nem nyugszik, amíg a bünös el nem veszi méltó büntetését, hogy ezáltal helyrebillenjen az igazság, a rend és a nyugalom veszélyeztetett egyensulya.

Hányszor olvassuk az újságban ezt a mondatot: a falu lakossága értesítette a legközelebbi csendőrőrsöt... vagy: a csendőrök erőlyesen nyomozták a tettest... — hányszor olvassuk ezeket a mondatokat és közben nem is gondolunk arra, micsoda veszedelmeket hárít el sokszor egész falvak, vidékek feje felöl a gyorsan kivonuló csendőrség, néha milyen veszedelmes helyzetekben teljesíti kötelességét a magyar csendőr, mint a katona a harc-téren, szemrebbenés nélkül és önfeláldozó becsülettel. Pedig valahányszor csendőrt látunk vagy csendőrökröl olvassuk az újságban: gondoljunk kellene arra, hogy ők a társadalom életének azok a katonái — tiszték, altisztek, legénység egyformán —, akiknek számára nincs béke vagy háboru, hanem állandó békes harc van csapán, a közrend és közbiztonság sohasem nyugvó harcterén. Mindig voltak, mindig lesznek bünösök, akikre az állambatalom igazságtétő kezének le kell sújtania és ennek a kéznek kutató, puhatóló, tapogató idegze a csendőrség.

A csendőrség, amely — hátterében a jegenyés tájjal —, a magyar lélek és magyar föld minden tulajdonságát átvette: az erőt, a nyugalmat, biztonságot, az erélyly párosult emberséget.

Ma, amikor csendőreink a maguk külön ünnepnapiját tartják, az egész nemzettel együtt mi is reájuk tekintünk nemcsak hálas szeretettel, hanem annak büszke tudatával is, hogy a magyar csendőr az egész világon ritkítja páriát megbízhatóságban, büségben, kötelességtudásban és a nemzeti lélek éryeneiben.

A helybeli csendőrszázparancsnokság és a csendőriskola ma d. e. 9 órakor a keresztény felekezetek templomaiban istentiszteleteken vesz részt a fennállásának évforduló ünnepét keresztény lelkülettel telíti és szenteli meg. —y.

Esküvő. Wrana Terézia és Berczelly Gyula f. hó 10-én az északi ferences plébánia templomban házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)

Köszönetnyilvánítás. A Magyar Vöröskereszt Egyesület és a Zöldkereszt Egészségvédő Egyesület ezuton fejezi ki hálas köszönetét a vállalatoknak, egyesületeknek, intézményeknek és a nagyszámu, megértő közönségnek azért a lelkes, anyagi és erkölcsi támogatásért, mellyel a „Tarka est” megrendezésében és sikerében oly nagy mértékben segítségükre voltak. Külön hálaíját rója le az acélgár igazgatóságának, a MANSz bölgyeinek, a MANSz Leánykörnek a művészi kivitelű jelvények készítéséért, a „Tarka est” összes szereplőinek és rendezőinek.

Kitüntetés. Tóth Zoltán bányatársulati igazgató-lanitót szibériai hadifogságban tanusított hazafias magatartásáért a Nemzetvédelmi Kereszttel tüntették ki.

A Vöröskereszt és Zöldkereszt „Tarka est”-jének műsorát közhívanatra vasárnap d. u. 3 órakor a diákok és levonték, 5 órakor a nagyközönség számára megismétlik a jótékony óél javára, szorény helyárrakkal.

F. hó 21-én este 8 órai kezdettel az Ipartestület székházának dísztermében katonai és nemzetvédelmi előadést rendez a honvéd állomásparancsnokság. Az előadás a hadsereg gyomra és annak utánpótlásáról fog szólni s igen érdekes dolgokat fogunk hallani a korszerű hadseregek utánpótlási szervezetségéről és az utánpótlás nagy munkájáról.

Külgazítás a mult heti számban közölteknél: Kovács Gyuláné nem 5 P-t, hanem 6 P-t fizetett felül. Horváth Jánosné 3 P. (és nem Horváth Jenőné).

Eladó! A FÖTÉREN LEVŐ VIRÁGPAVILLON.

MEGHIVÓ.

A Salgótarjáni Népbank R. T.

1942. évi március hó 1-én d. e. 11 órára Salgótarjánba, az intézet helyiségébe kitűzött

XXXIII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A zárószámadások előterjesztése.
4. Az évi nyereség felosztása.
5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
6. Indítványok.

Salgótarján, 1942. február hó 12-én.

Az Igazgatóság.

Aki a közgyűlésen résztvenni kíván, kötelea részvényeit a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal pénztárunknál letenni.

A mérleg- és eredményszámla az intézet helyiségében, az üzleti órák alatt a t. részvényesek rendelkezésére áll.

Méreg. Vagyon: Kézpénz P 9.657.10 Gíró számlán és pénztétezeknél fennálló követelések P 66.797.60 Ertekkapitok P 5.390 Váltók P 907.931.73 Adósok P 84.857.50 Jelzálogos kötvénykölcsön P 6.621. Ingatlanok P 81.254.21. Berendezés P 1. Összesen P 1.162.510.14. Teher: Részvénytöke P 125.000. Tartalék P 62.000. Kétes követelések tartaléka P 7.500. Ertekkülömbözeti tartalék P 498. Alkalmazottak segélyalapja P 7.786.23. Beruházási hozzájárulás függőszámla P 6.440. Betétek P 644.166.34. Viszontleszámított váltók P 285.851. Fel nem vett osztalék P 544.20. Átmenő tételek P 7.629.12. Nyereség P 15.092.25. Összesen: P 1.162.510.14.

Eredményszámla. Tartozik: Betétkamat P 20.748.77. Kamatilleték P 1.966.90. Viszontleszámított váltókamat P 10.177.54. Tiszti fizetés P 15.200.36. Üzleti költség P 5.777.99. Házkarbantartás P 31.50. Adó és illeték P 11.224.38. Leírás P 2.650.83. Egyéb vesztés P 692.85. Nyereség P 15.095.25. Összesen P 83.566.37. Követel: Mult évi nyereségátvétel P 301.65. Kamatjövdelem P 68.016.23. Ingatlanok jövdeleme P 10.906.59. Jutalékok és egyéb jövdelemek P 4.341.90. Összesen: P 83.556.37.

NOR-COC

H A R I S N Y A

Műselyem és hernyóselyem összes minőségben Kérje minden tiszletben Vagyázzon a márkára:

NOR-COC

Kisgazdák állattenyésztési továbbképzése. A földmivelségi minisztérium a kisgazdák állattenyésztésének megszervezésével, rendszeres irányításával, a helyszíni tanács kiépítésével és állattenyésztési tanfolyamok rendezésével gondoskodik az okserű állattenyésztési ismeretek népszerűsítéséről. A tél folyamán közel 500 ilyen állattenyésztési tanfolyamot tartanak az ország különböző részében. A tanfolyamok iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy nagyon sok esetben férőhely hiányában, a nagyszámu jelentkezőnek még a felét sem lehet felvenni és előfordul, hogy ugyanabban a községben két tanfolyamot is kell rendezni.

Nógrádvármegye főispánja.

112|1942. szám.

Tárgy: Erdőöri kitüntetésre ajánlás.

„A m. kir. földmivelségi miniszter az erdőgazdasági segédzolgálatban lévő azoknak a szakképesített erdőszeti alkalmazottaknak, akik egy szolgálatadónál legalább 30 éven keresztül szolgálatukat példás magatartás mellett mindvégig odaadó hűséggel látták el és kitüntetésben eddig még nem részesültek, — élismerő oklevelet kíván adományozni.

A kitüntetésre érdemes alerdesztek (főerdőőrök, erdőőrök) adatait és pedig 1. nevét, 2. lakhelyét, 3. születési helyét és idejét, 4. vallását, 5. családi állapotát és gyermekeinek számát, 6. a szakvizsga letételének helyét és idejét, 7. szolgálati bosztását és a szolgálatban egyhelyen eltöltött idejét, 8. érdemességét és etekintetiben külön kiemelve a multban és a közelmultban lezajlott rendkívüli időkben szolgálatadójával szemben tanusított magatartását, 9. volt-e már büntetve; a szolgálatadónak kell — helyhatósági igazolás mellett — legkésőbb folyó évi március hó végéig Nógrád vármegye főispánjához előterjeszteni.

Olyan személyeket, akik erdőgazdasági, alerdeszt, vagy erdőöri szakvizsgát nem tettek, továbbá akik ilyen kitüntetésben már részesültek, kitüntetésre előterjeszteni nem lehet”.

Balassagyarmat, 1942. február 10.

Baross főispán.

MINDEN KOR MINDENKOR ASPIRIN

MINDEN KOR KUTATOTT gyógyszer után. A mai kor hatásos gyógyszere fejtájs, fájdalom, megfűlés ellen az ASPIRIN.

1500.

REUMÁS?

Feje fáj?
Vegyén

SZÜCS Tablettát!

KAPHATÓ:
Szücs Róbert
„Magyar Korona”
gyógyszertárban.

Salgótarján, 11. út 10. sz.

Uj rizsárak. A közellátási miniszter rendelettel szabályozta az Olaszországból előhozott állapotban behozott japán rizsből készült tényezellen rizs, a belöldi termesztésű magyar rizs és az Olaszországból kész állapotban behozott Karolin rizs legmagasabb árát. A legmagasabb fogyasztói ár Budapesten és környékén kilonként 190 fillér, a fővárostól távolabb levő helyeken pedig 100-200 és 300 kilométerenként 2-2 fillérrel emelkedik.

Ujabb száz községben épül bekötőtű. A rendszeres bekötőtű építkezése négy évvel ezelőtt indult meg 30 millió pengő hitelkerettel. Az állami hozzájárulás arányában vettek részt a törvényhatóságok is a bekötőtű építési költségeinek fedezésében. A 30 millió pengős hitelt az eredeti terv szerint öt év alatt kellett volna felhasználni, de főként az ország megnagyobbodására való tekintettel, gyorsabb ütemben és szélesebb körben folytatták a bekötőtű építkezéseket és eddig már majdnem teljes egészében felhasználták ezt az összeget. A kormány természetesen továbbra is folytatni kívánja a bekötőtű építkezéseket. Ebből a célból 1942-ben újabb öt millió pengőt biztosított a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter a törvényhatóságoknak bekötőtű építésére szolgáló állami támogatás címén. Ezt az összeget, továbbá az említett külön 30 millió pengős beruházási hitelből még rendelkezésre álló összeget és az ennek arányában történő törvényhatósági hozzájárulást tekintetbe véve, az elgondolások szerint ebben az esztendőben 460 kilométer további bekötőtű építése vált lehetségessé. Ezzel kevesebb újabb száz község juthat az idén bekötőhöz. Ha ezt a tervezetet végrehajjták, 1942 végére kiegészített bekötőtűk hossza 4215 kilométerre, a közúti hálózatban bekapcsolt községek száma pedig 1453-ra emelkedik. A jelentős összegek felhasználása figyelemreméltó foglalkoztatást is biztosít a mezőgazdasági lakosságunk.

Szigorúan ellenőrzik a négy évnél fiatalabb anyajuhok és jerkebáránok vágási tilalmát. A földművelésügyi miniszter valamennyi vármegye alispánjához és törvényhatósági jogú város polgármesteréhez leiratot intézett a négyévesnél fiatalabb anyajuhok és jerkebáránok levágásának tilalmazása tárgyában kibocsátott rendelet végrehajtásának ellenőrzéséről. A leirat szerint a juhállomány növeléséhez fűződő rendkívül fontos közgazdasági érdek szolgálata, főként a gyapjúszükséglet fedezésének szükséglete végett a rendelet végrehajtásának legszigorúbb ellenőrzéséről haladéktalanul gondoskodni kell.

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Szegeden. A Duna-Tiszai Mezőgazdasági Kamara a földművelésügyi miniszter támogatásával 1942 évi február 3-tól február 28-ig, valamint 1942 március 2-től 28-ig Szegeden a m. kir. állami felsőiparisiskolán (Kálvária-tér 5/b.) mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18. életévét betöltött egyén, aki a célszerű üzemi karbantartásával és velőmagtízítói gépek kezelésével kíván foglalkozni. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen vagy írásban 15 pengő beiratási díj és tandíj egyidejű befizetése mellett 1942. január 25-ig, illetve február 15-ig a m. kir. állami felsőiparisiskolánál Szeged, Kálvária-tér 5/b.

Méhészeti tanfolyam. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület február 5-1. között Budapesten méhészeti tanfolyamot rendez, amelyre február 3-án délután hat órákor lehet jelentkezni az állattani intézet földszinti termében. (Budapest, VIII. Múzeum krt. 4. sz.)

Meghívó.

A salgótarjáni Takarékpénztár t. részvényeseit van szerencsénk az 1942. évi március hó 4-én délelőtt 10 órakor Starjában az Intézet helyiségében tartandó **LXXII. évi rendes közgyűlésére**

tisztelttel meghívni.

A közgyűlés tárgyal:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő 2 részvényes megválasztása.
 2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
 3. A felügyelőbizottság jelentése.
 4. A mérleg megállapítása és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.
 5. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában, valamint az ügyvezető és ügyész igazgatósági tagoknak 1941. évben kifizetett szolgálati illetmény megállapítása, illetve jóváhagyása, az új ügyvezető tiszteletdíjának megállapítása.
 6. A kisterneyei Takaréks és Hitelbank R. t.-nek az Intézetben való beolvadása és ezzel kapcsolatos alapítói emelés.
 7. Dr. Mateidesz Gábornak cégjegyzési jogosultsággal való felruházása.
 8. Esetleges indítványok.
- Salgótarján, 1942. évi február hó.

Az Igazgatóság.

Tisztelttel közöljük, hogy az 1941. évi mérleg és eredményszámola a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal, az Intézet helyiségében a t. részvényes urak rendelkezésére áll és az üzleti órák alatt megtekinthető.

A közgyűlésen szavazati jogot az alapszabályok 47. §-a értelmében csak azon részvényes gyakorolhat, aki részvényét 3 nappal a közgyűlés előtt az Intézet pénztárána letétbe helyezte.

A mezőgazdasági munkaszervezők biztosítása. A kormány a honvédelemről szóló törvény alapján rendeletet adott ki a mezőgazdasági munkaszervezők megköltésének biztosítása tárgyában. A kiadott rendelet szerint minden mezőgazdasági munkás, aki március 15-ig mezőgazdasági munkára le nem szerződött — elzárás büntetésére terhelhető — köteles a helybeli gazdasági munkaközvetítő hivatalnál vagy az előjárásnál legkésőbb március 31-ig jelentkezni. A munkaközvetítő hivatal a munkaszükségletnek megfelelő munkaalkatmal jelöl ki számára, s ha ezt alapos ok nélkül el nem fogadja, akkor a közigazgatási hatóság honvédelmi munkakötelezettként gazdasági munkák végzésére kirendelheti. Súlyosabb esetekben elrendelhető az is, hogy a munkavállalástól vonakodó katonai munkatáborba utalják.

Nagyszámú és igen jó minőségű
tenyészállatot jelentettek be
a Mezőgazdasági Kiállításra.

A március 21-én megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjába a bejelentési határidőig az utolsó évekhez hasonló nagy számban jelentettek be tenyészállatokat. Előrelátható, hogy a jóminőségű tenyészállatok iránt a visszacsatolt területekkel megnövekedett szükséglet miatt még a szokottnál is nagyobb lesz a kereslet. Az előzetes szigorú és szakszerű minőségi ellenőrzés következtében caupán olyan nagyobb tenyészértékű állatokat hoznak fel a kiállításra, amelyekre a hazai állattenyésztés tovább fejlesztésében nagy szerep vár. Az utóbbi években már nemcsak a tenyésztők céltudatos fejlesztésére törekvő magántenyésztők vásárolnak szivesen a budapesti kiállításra eladásra kerülő kiváló tenyészállatanyagból, hanem a köztenyésztés számára is állandóan fokozódó számban itt szerzik be a szükséges apaállatokat. Így a mult esztendőben a köztenyésztés részére történt vásárlások már az egész forgalomnak több, mint kétharmadára jutak. A kistenyésztők már mindjobban rájönnek arra, hogy a budapesti kiállítással kapcsolatban nyújtott különféle vásárlási és szállítási kedvezmények mellett itt viszonylag olcsóbban szerzethetők be a megbízhatóan jóminőségű és tenyészértékű állatok. Így pl. a vásárolt állatok haza-

Starján m. város polgármesteri hivatalától.
1011-1942

Tárgy: Alkalmazottak bejelentése az 1942. évi alkalmazotti kereseti adó kivetése, illetve annak általánosítása tárgyában.

HIRDET M É N Y !

Felhívtnak mindazok, akik ipari, kereskedelmi, háztartási, vagy egyéb alkalmazottak tartanak, hogy az 1942. évre szóló alk. kereseti adó kivetése, illetve általánosítása céljából azokat a város adóigyszályánál beszerezhető nyomtatványon legkésőbb február hó 28-ig jelentsek be, mert ennek elmulasztása esetén a K.H.O. 45. §-a értelmében 100 pengőig terjedő pénzbírsággal lesznek büntelve.

Salgótarján, 1942. február 4.

A polgármester helyett.
Olaj
v. tanácsnok.

Hivatalos helyről is támogatják a házi szappanfőzési akciót. Mivel a téli időszak az, amikor a vidéki lakosság egész évi zsír és huszükségletét sertészsírral fedezi, időszerűvé vált a disznótor alkalmával összegyűlt hulladékok gazdaságos felhasználásának megszerzése. A terv az, hogy minden egyes faluban szappanfőző asszonyokat jelölnek ki, akik a faluban összegyűjtött zsíradék-hulladékok házilag szappaná főzik és az egész szappant a beszállított hulladék arányában osztják ki az akcióban résztvevő gazdaságok között.

A határon túl szolgált honvédelemre rendkívüli családi segélye. A honvédelmi miniszter 5843. eln. 23-1942 számú körrendelete pénzbeli támogatásra igényjogosultnak mondja ki annak a nős (családos) katonának legkisebbi hozzátartozóit (feleségét és gyermekeit), akiket bevonulását megelőzőleg eltartott abban az esetben is, ha családi segélyben bármely törvényes okból (pl. házasúgkötés időpontja) eddig nem részesült annak ellenére, hogy családjának rászorultsága egyébként megállapítható lett volna. A pénzbeli támogatás további feltétele, hogy a illető honvéd személy nem hivatalos katonai állományban rendfokozat nélküli, vagy valóságos szakaszvezetői rendfokozatnál nem magasabb rendfokozatu legyen és 1941. július 1-e után az országhatáron teljesíten vagy feljlesztett katonai szolgálatot. A pénzbeli támogatás a rendkívüli családi segély összegével azonos. Folyósítása is ugyanugy történik. Azoknak pedig, akik eddig rendes családi segélyt kaptak s a jelen rendelet alkalmazásáig rajuk, a most megállapított magasabb pénzbeli támogatást kell folyósítani, sőt a különbözetet 1941. július 1-ig visszamenőleg meg kell adni.

A vetőmagvak előmozdítása. A földművelésügyi miniszter a földművelésügyi vetőmagkereskedelmi érdekeltségű kárpótlására megengedte, hogy a vetőmag vizsgáló intézetek az általuk előmozdított vetőmagkészleteknek kisebb részekre való osztása esetén a tulajdonos kérelmére a kisebb készleteket újra elkészítse állami előmozdítással és zárójeggyel. Ez a rendelkezéssel lehetővé tették a vetőmag előmozdított készleteknek a vetőmagkészlet kívánt kisebb burkolatban való forgalmazásbáhozatalát.

Másolat.

A m. kir. Kereskedelem és közlekedésügyi miniszter 10.000/1942. K. K. M. sz. rendelete

A közúti benzínüzemi gépjárművek hajtására szolgáló benzín-szuszkevek (motalkó) kiszolgáltatásának újabb szabályozásáról.

A 8.230/1939. M. E. sz. rendelet 2. §-ban nyert felhatalmazás alapján a honvédelmi és iparügyi miniszterrel egyetértőleg a következőket rendelem:

1. §.

A 152000/1941. K. K. M. számú rendelet alapján kiadott, folyó évi február hónapra érvényes I. Sz. II. Sz. III. Sz. SM. I. M. II. M. III. M., L. T., II. T., III. T. és IV. T. jelzésű motalkójegyen levő szelvények ellenében csak a szelvényeken feltüntetett motalkómennyiségek felezhetőek ki.

Az SM. és II. M. jelzésű motalkójegyeken levő szelvények ellenében összesen három liter, illetőleg nyolc liter motalkót lehet kiszolgáltatni. A kiszolgáltatás módja a következő: A jegyen levő két-két darab egy literrel szóló szelvény ellenében egy-egy liter motalkó, az utolsó (páratlan szám) a jegy fejrészével összefüggő szelvény ellenében pedig egy liter motalkó kiszolgáltatható ki.

2. §.

A benzínkezelő az 1. §-ban meghatározott módon beváltott szelvényekről továbbra is a 152000/1941. K. K. M. számú rendelet 25. §-ának 9. bekezdésében megállapított módon, de az eladott motalkómennyiség kétszeresének megfelelő mennyiséget feltüntető szelvényekkel köteles elszámolni, az SM. és II. M. jelzésű motalkójegyeknek az utolsó (páratlan számú), a jegy fejrészével összefüggő szelvényét pedig egy liter motalkóval kell elszámolni.

3. §.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a 8230/1939. M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében kibágást követ el és két hónapig, háboru idején hat hónapig terjedő elzárással, illetőleg nyolcezer pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki az 1. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével a február havi motalkójegyek szelvényeire az 1. §-ban megállapított motalkómennyiségeknél többet szolgáltat ki, s ezzel meg, illetőleg használ fel.

4. §.

Ez a rendelet 1942 február hó 1. napján lépett hatályba.

Budapest, 1942 január 28-án.

A miniszter helyett:
Dr. Algyey Pál a. k.
államtitkár.SALGÓTARJÁNI
APOLLO MOZGÓ

14-én, szombaton 5, 7 és 9 órákor,
15-én, vasárnap 1, 3, 5, 7 és 9-ór,
16-án, hétfőn 5, 7 és este 9 órákor,
17-én, kedden 6 és este 8 órákor.

4 napig. Gary Cooper 4 napig.

Ember a láthatáron

A vadnyugati farmerek elkészített küzdelme a földért. Igazolom, szerelem. Kiegészítésül: Magyar világhírű.

18-án, szerdán 6 és este 8 órákor,
19-én, csütörtökön 6 és 8 órákor.
Csak 16 éven felülieknek.

2 napig. Dráma. 2 napig.

A menekülő asszony

Főszereplők: Edwige Feuillère, Jean Chevrier, Georges Lannes, stb.
Kiegészítésül: Uta és Luce bírdó.